

SORU VE CEVAPLARIN EKİ

Birim Risk Kontrol Eylem Planının Hazırlanması, Uygulanması ve İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Sıra No	Faaliyetler	Önceki Yıllar Risk Yönetim Çalışmaları	Birim Risk Kontrol Eylem Planının Hazırlanması, Uygulanması ve İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar
1	Birim risk koordinatörü	Üniversitemiz birimlerinin en üst yöneticileri birim risk koordinatörüydü.	Harcama yetkilisi tarafından iç kontrol ve risk koordinatörü olarak görevlendirilen bir yardımcısını, yardımcısı yoksa hiyerarşik olarak kendisine en yakın kademedeki bir görevli görevlendirilir.
2	Çalışma grubu	Birim yöneticisi tarafından belirlenen birime bağlı alt birim yöneticilerinden ve birimin görevleri ile iç kontrol uygulamaları konusunda birikim ve tecrübesi olan ve en az üç kişiden oluşmaktaydı.	Çalışma grubu katılımcıları harcama yetkilisi ile koordinatör tarafından belirlenir. Çalışma grubu katılımcıları harcama yetkilisi ile koordinatör dışında en fazla 8 kişiden oluşur.
3	Öncelikli Risk Alanları	Öncelikli risk alanları belirlenmemiştir.	Birimlerde yürütülen; a)Eğitim ve öğretim, b)Araştırma ve geliştirme, c)Toplumsal katkı, ç) Yönetim ve destek, süreçleri öncelikli riskli alanlar olarak belirlenmiştir.
4	Risk Evreni	İç, dış risk olarak ayrılmış ayrıca mali ve idari süreçler şeklinde gruplandırılmıştır.	Risk evreni dış risk, iç risk olarak belirlendi. Alt kategoriler ise stratejik risk, operasyonel risk, finansal risk, uyum riski, itibar riski,teknolojik risk olarak belirlendi.
5	Risklerin tespit edilmesi aşaması	Mali ve idari süreçlere odaklanılmış olmakla birlikte birimlerde yürütülen süreçlerin tamamı dikkate alınmamıştır.	Birimde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek riskler tespit edilirken; Öncelikle Ek:1 de yer alan risk alanları kapsamında birimde yürütülen iş süreçleri belirlenir. Ardından finansal, operasyonel, teknolojik, stratejik, uyum, itibar riski oluşturabilecek iş süreçleri ve bunlara yönelik risklerin neler olduğu belirlenir. Daha önceden yürütülen risk çalışmalarında birimde tespit edilen risklerin; •Risk tanımları kök neden ve etkiyi içerecek şekilde değil ise risk tanımları güncellenerek, •Bu risklerin, risk alanları belirlenerek (risk eğitim öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı, yönetim ve destek), •Mali iş süreçleri riskleri olarak tespit edilmiş olanlar finansal risk olarak, •İdari iş süreçleri riskleri ise ilgisine göre stratejik risk, operasyonel risk, finansal risk, uyum riski, itibar riski, teknolojik risk kategorilerinden biri ile ilişkilendirilerek, yeniden tanımlanacaktır.
6	Risklerin tanımlanması (ana kök neden alt kök neden ve etki)	Risk tanımları sadece etkiyi ya da sebebi içerecek şekildeydi.	Belirlenen risklerin ana kök ve alt kök nedenleri belirlenir. Daha sonra ana kök neden ve etkiyi içerecek şekilde risk tanımları yapılır.
7	Doğal risk puanı hesabı	Her bir riskin olma olasılığı ve etkileri 1 ile 5 arasında puanlanmaktaydı. Ancak verilen puanların riske kontrol faaliyetleri uygulanmadan önceki ya da sonraki durumu ile ilgili olup olmadığı konusunda birliktelik yoktu.	Tespit edilen riske yönelik herhangi bir ilave risk yönetimi faaliyeti uygulanmadan önceki durum dikkate alınarak; her bir riskin olma olasılığı ve etkileri 1 ile 5 arasında puanlanır. Ortalama doğal risk puanı, ortalama etki ve ortalama olasılık puanlarının çarpımı ile hesaplanır. (Doğal Risk Puanı=Ortalama Etki Puanı x Ortalama Olasılık Puanı)
8	Mevcut risk yönetimi faaliyetleri	Mevcut risk yönetimin yeterliliği hakkında yeterlilik katsayısı hesaplanmıyordu.	Mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin yeterli olup olmadığı; yeterli, kısmen yeterli, zayıf, yeterli değil şeklinde değerlendirilir. Değerlendirme sonucuna göre yeterlilik katsayısı hesaplanır.
9	Artık risk seviyesi puanı	Artık risk seviyesi ve puanı hesaplanmıyordu.	Doğal risk puanının hesaplanması aşamasından sonra; birimde söz konusu risklere yönelik yürütülen mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin yeterliliği değerlendirilerek, önceliklendirmede esas alınacak artık risk seviyesine ulaşılır. Yeterlilik katsayıları doğal risk puanına uygulanarak artık risk seviyesi puanı belirlenir. (Artık Risk Seviyesi Puanı= Doğal Risk Puanı*Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetleri Yeterlilik Katsayısı) Hesaplanan artık risk seviyesi puanına göre artık risk seviyeleri; çok yüksek, yüksek, orta, düşük, çok düşük şeklinde sınıflandırılır.
10	Risklerin önceliklendirilmesi	Riskler yüksek, orta, düşük olarak sınıflandırılarak 3 seviyede önceliklendiriliyordu.	Hesaplanan artık risk seviyesi puanına göre; çok yüksek, yüksek, orta, düşük, çok düşük olarak 5 seviyede sınıflandırılır.Artık riskler, yüksek puandan düşük puana doğru sıralanır.En yüksek puanlı risklerin öncelikli olup olmadığı değerlendirilir.
11	Riske Yönelik Alınacak Kararlar	Alınacak kararlar; riski kabul etmek, riski azaltmak, riski devretmek ve riskten kaçınmak olmak üzere 4 sınıfta belirlenmişti.	Artık risk seviyelerine göre alınacak kararlar;benzer şekilde riski kabul etmek, riski azaltmak, riski devretmek ve riskten kaçınmak olmak üzere 4 sınıfta belirlenir.

12	Riskin azaltılması yönünde karar alınması durumunda ne yapılacak.	Bu durum için ilave risk yönetim faaliyetlerinin kaydedildiği doküman yoktu.	Alınan karar riskin azaltılması yönünde (yönlendirici, önleyici, tespit edici, düzeltici kontroller yöntemleri) ise bu riskler için ilave risk yönetim faaliyeti belirlenir. Bu doğrultuda belirlenen ilave risk yönetim faaliyetinin; sorumluları, başlangıç tarihi, tamamlanma tarihi belirlenir. Risk kayıt formuna kaydedilir.
13	Sürekli izleme-Günlük faaliyetlerde yeni oluşan riskler	Bu durum için bildirim formu yoktu.	Sürekli izleme kapsamında; birim yöneticileri gözetiminde harcama yetkilisine anlık olarak bildirilir. Harcama yetkilisine bildiriminde “Yeni Tespit Edilen Riskler İçin Anlık Bildirim Formu” (Ek:9) kullanılır.
14	Sürekli İzleme- Daha önce belirlenmiş fakat çeşitli nedenlerle seviyesi veya niteliği değişen riskler	Bu durum için bildirim formu yoktu.	Sürekli izleme kapsamında; birim yöneticileri gözetiminde harcama yetkilisine anlık olarak bildirilir. “Değişen Riskler İçin Anlık Bildirim Formu” (Ek:10) kullanılır.
15	Yıllık izleme-Raporlama	Birim Konsolide Risk Raporu hazırlanıyordu.	Risk kayıt formu üzerinden izleme; Risklerin hala var olup olmadığı, yeni risklerin ortaya çıkıp çıkmadığı, risklerin gerçekleşme olasılıklarında ve etkilerinde bir değişiklik olup olmadığı yılda bir kez Aralık ayında gözden geçirilir. Bu kapsamda yeni risklerin oluşup oluşmadığı, kontrollerin etkinliği ve risklerin puanlarının değişip değişmediği kontrol edilir. Elde edilen çıktılar Risk Kayıt Formunun (Ek:7) risklerin izlenmesi kısmına kaydedilir. Birim Konsolide Risk Raporu düzenlenmesi; Yıllık izleme sonuçlarını içeren Birim Konsolide Risk Raporu hazırlanır(Ek:11). Takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gönderilir.
16	Birim Risk Kontrol Eylem Planının Hazırlanması	Eylem planı hazırlanmıyordu.	Risk yönetim sürecinde riskin azaltılması yönünde karar alınarak ilave risk yönetim faaliyeti belirlenen riskler için “Birim Risk Kontrol Eylem Planı” (Ek:12) hazırlanır.
17	Birim Risk Kontrol Eylem Planının uygulanması	Eylem planı hazırlanmıyordu.	Birim risk kontrol eylem planı harcama yetkilisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girer ve öngörülen eylemler sorumlularınca süresi içerisinde yerine getirilir.
18	Birim risk kontrol eylem planında yer alan risklerden kategorisi “stratejik risk” olanlar ile ilgili ne yapılacak?	Eylem planı hazırlanmıyordu.	Birim risk kontrol eylem planında yer alan risklerden kategorisi “stratejik risk” olanlar “İdare Risk Kontrol Eylem Planına Dahil Edilmesi Talep Edilen Stratejik Riskler Bildirim Formu” (Ek:13) ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bildirilir.
19	Birim Risk Kontrol Eylem Planının İzlenmesi nasıl yapılacak?	Eylem planı hazırlanmıyordu.	Harcama yetkilisi; onaylayarak yürürlüğe koyduğu Birim Risk Kontrol Eylem Planında öngörülen eylemlerin süresi içerisinde tamamlanma durumlarını Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez izler. İzleme sonuçları Birim Risk Kontrol Eylem Planı üzerinde gösterilir. İzleme sonuçlarının yer aldığı Birim Risk Eylem Planı SGDB’ye Ocak ayının sonuna kadar gönderilir.